

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Дії Асоціації міст України у законодавчому процесі в сфері місцевого економічного розвитку

Серебрянська Діна Миколаївна
експерт з місцевого економічного розвитку
Асоціації міст України,

к.е.н.

d.serebryanska@auc.org.ua,
+380961029677

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ІСТОРИЯ УСПІХУ АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ У СФЕРІ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ДОСЯГНУТО ПОЗИТИВНУ ДИНАМІКУ РОЗВИТКУ ПІЛОТНИХ ОТГ

За результатами
2018 р.:

Залучено інвестицій -
143,3 млн євро

Створено додаткових робочих
місць - 154

Затверджено
стратегії розвитку у
18 громадах

За результатами
січня-вересня 2019 р.:

Залучено інвестицій -
130,7 млн євро

Створено додаткових робочих
місць - 411

Затверджено стратегії
розвитку у
26 громадах

Відкрито 6 товариств з
обмеженою відповідальністю

Зареєстровано
140 фізичних осіб-підприємців

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ЗБЕРЕЖЕНО ІНСТРУМЕНТ ПАЙОВОЇ УЧАСТІ

1,6 МЛРД ГРН

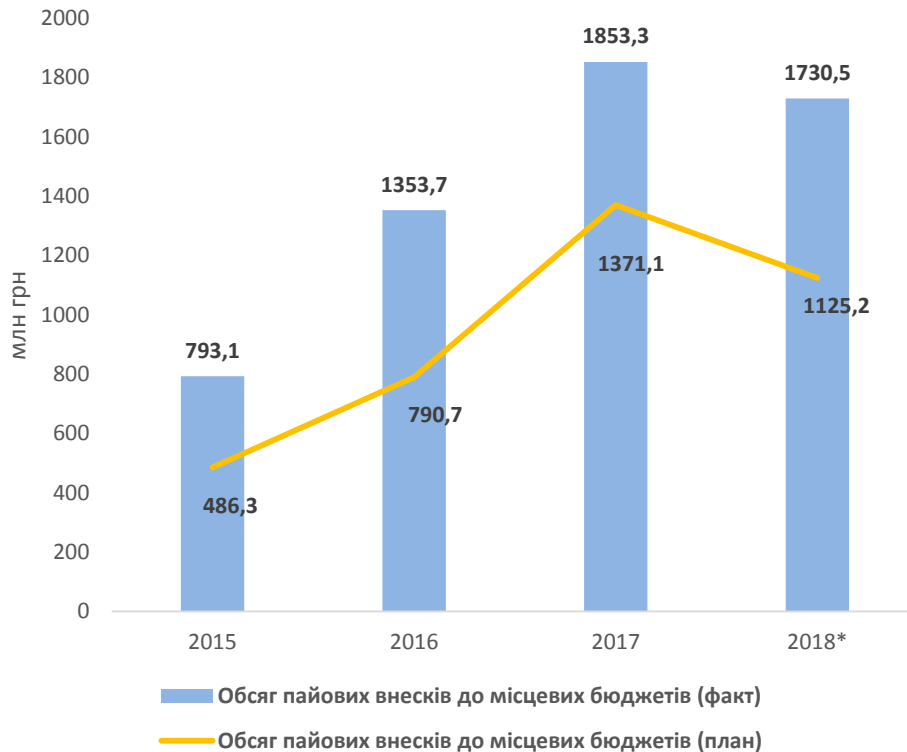

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні» (реєстр. № 8124 від 15.03.2018 року)

За підсумками опитування, проведеного АМУ серед 142 міст та 283 ОТГ:

- 92% міст та 34,3% ОТГ отримують пайові внески;
- пайові внески складають більше 50% надходжень до бюджету розвитку 45 міст та 26 ОТГ.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ОМС ПРОЙШЛИ СЕРІЮ НАВЧАНЬ ФАХІВЦЯМИ ДП «ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ» З ПИТАНЬ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГОВОЇ СИСТЕМИ «PROZORRO.ПРОДАЖІ»

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

1

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання інвестиційної діяльності в Україні»

від 20.09.2019 №132- IX

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Редакція, яка втратить чинність з
01.01.2020 р.**

Розмір сплати:
-від 0% до 4% від кошторисної вартості -
для житлових будинків;
-від 0% до 10% від кошторисної вартості
- для нежитлових будівель

Форма сплати:
грошова + зарахування інженерно-
транспортною та соціальною
інфраструктурою

Укладення договору:
передбачається

Звільняються від сплати:
будівлі і споруди підприємств харчової
промисловості

Процедура нарахування і сплати
1. Розмір пайових визначається протягом
10 робочих днів з дня реєстрації звернення
забудовника до ОМС про укладення
договору
2. Договір укладається протягом 15
робочих днів з дня реєстрації звернення
замовника про його укладання
3. Кошти сплачуються до прийняття об'єкта
в експлуатацію
4. Інформація щодо договору про пайову
участь зазначається у декларації або акті
про готовність об'єкта до експлуатації

**Редакція, яка набере чинність з
01.01.2020 р.**

Розмір сплати:
-2% від опосередкованої вартості в
розрізі регіонів (визначає Мінрегіон) -
для житлових будинків;
-4% від кошторисної вартості - для
нежитлових будівель

Форма сплати:
грошова

Укладення договору:
не передбачається

Звільняються від сплати:
всі промислові будівлі та споруди

Процедура нарахування і сплати
1. Протягом 10 робочих днів після початку
будівництва замовник звертається до ОМС
із заявою про визначення розміру пайової
участі
2. Протягом 15 робочих днів ОМС з дня
отримання документів від замовника надає
розрахунок пайової участі
3. Кошти сплачуються до прийняття об'єкта
в експлуатацію
4. Інформація щодо сплати пайової участі
зазначається у декларації або акті про
готовність об'єкта до експлуатації

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

2

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння інвестиційної привабливості України та забезпечення захисту прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності» (реєстрац. № 2134 від 12.09.2019)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Норми законопроекту (реєстрац. № 2134 від 12.09.2019) передбачають:

обов'язок комунальних підприємств отримувати на баланс новозбудовані (реконструйовані чи технічно переоснащені) об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури та відшкодовувати забудовникам витрати на їх будівництво

накладення штрафних санкцій на комунальні підприємства у разі їх відмови виконувати норми, визначені в законопроекті (2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян)

можливі численні перевірки комунальних підприємств Антимонопольним комітетом, НКРЕКП, що проводитимуться на основі скарги замовників

Крім того, норми законопроекту не відповідають нормам Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», що може дестабілізувати діяльність комунальних підприємств

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

3

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо обов'язковості будівництва об'єктів громадського обслуговування населення соціальної сфери» (реєстрац. № 2363 від 31.10.2019)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

4

**Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань здійснення габаритно-вагового контролю на вулицях і дорогах міст та інших населених пунктів»
(реєстрац. № 2353 від 31.10.2019)**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Норми законопроекту (реєстрац. № 2353 від 31.10.2019) передбачають:

1. Наділити виконавчі органи міських рад делегованими повноваженнями по здійсненню габаритно-вагового контролю транспортних засобів на вулицях і дорогах міст та інших населених пунктів

2. Наділити адміністративні комісії при виконавчих органах міських рад повноваження щодо розгляду справ про накладення адміністративно-господарських штрафів за перевищення встановлених законодавством габаритно-вагових норм при перевезенні вантажу

3. Наділити посадових осіб, уповноважених на те виконавчими комітетами (а у містах, де не створено виконавчих комітетів, - виконавчими органами, що виконують їх повноваження) міських рад правом складання протоколів про адміністративні правопорушення

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

5

Проект Державної стратегії регіонального розвитку до 2027 року

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

У проєкті Державної стратегії регіонального розвитку 2027 виділено **три стратегічні цілі**, на досягнення яких спрямовуватиметься Стратегія:

1.Формування згуртованої країни в соціальному, економічному, екологічному та просторовому вимірах

2.Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів

3.Ефективне людиноцентричне багаторівневе врядування

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Ключові зміни, які передбачені в Стратегії:

- фокус державної підтримки на проблемні території та точки зростання;
- державні інвестиції спрямовуються не лише на створення об'єктів «твердої» інфраструктури, а й на м'які розвиткові проекти на основі якісної діагностики потенціалів та проблем регіонів та різних типів функціональних територій;
- реалізація державних програм та проектів здійснюється із обов'язковим урахуванням документів просторового планування (Генеральна схема, схеми планування регіонів, схеми планування громад);
- об'єктами політики стають не лише адміністративно-територіальні одиниці, а й функціональні території.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Типи функціональних територій на макро-, мезо та мікрорівнях, виокремлених в Стратегії:

макрорівень:

- гірські території Українських Карпат;
- узбережжя Чорного та Азовського морів;
- зони впливу міжнародних транспортних коридорів;
- прикордонні регіони;
- прикордонні регіони у несприятливих умовах;
- природно-заповідні території;

мезорівень:

- міські агломерації.

мікрорівень:

- центри економічного зростання.
- монофункціональні міські поселення.
- сільські поселення у несприятливих умовах.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

1930
АПРОМІСТО
ГМІС
Змін заради майбутнього

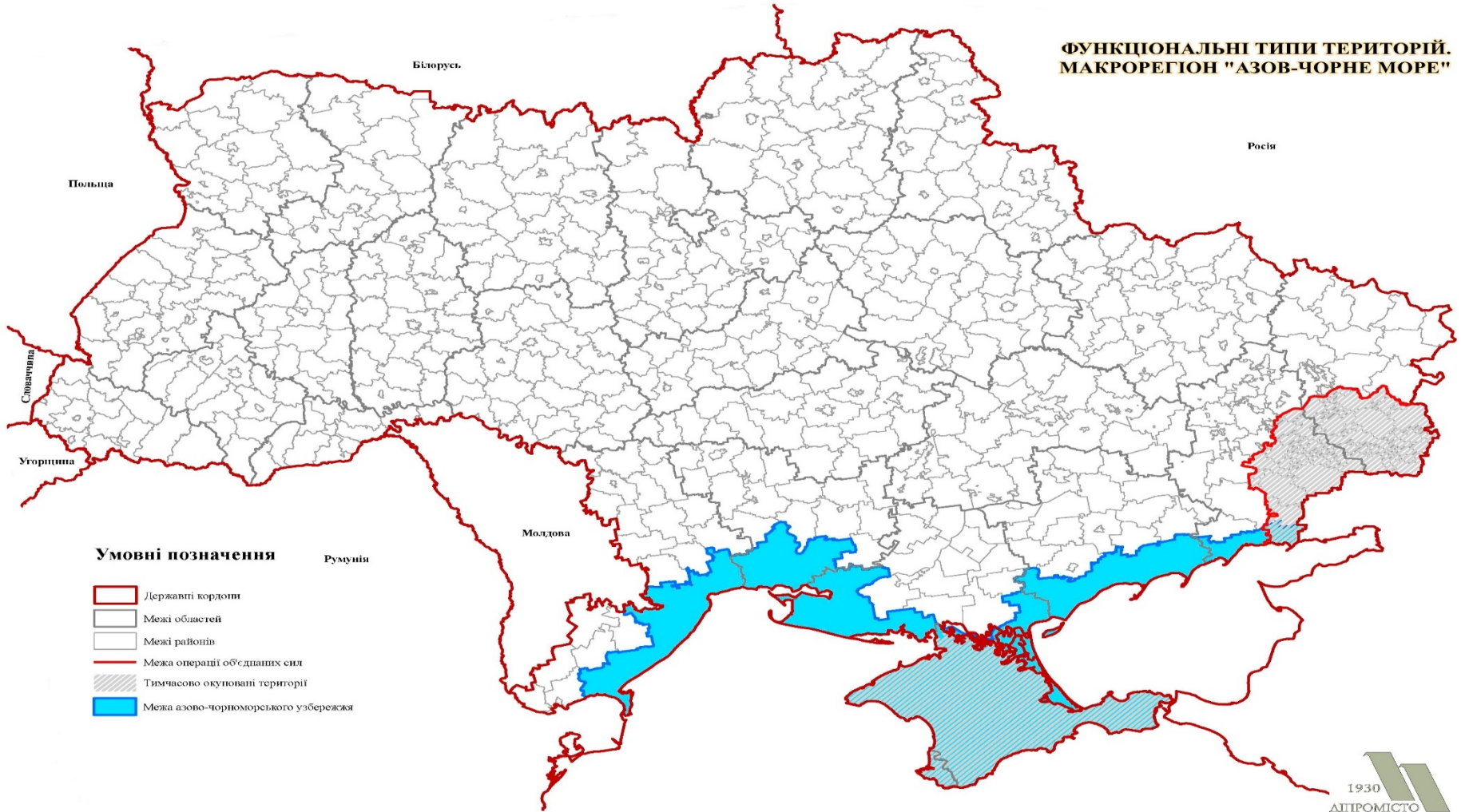

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

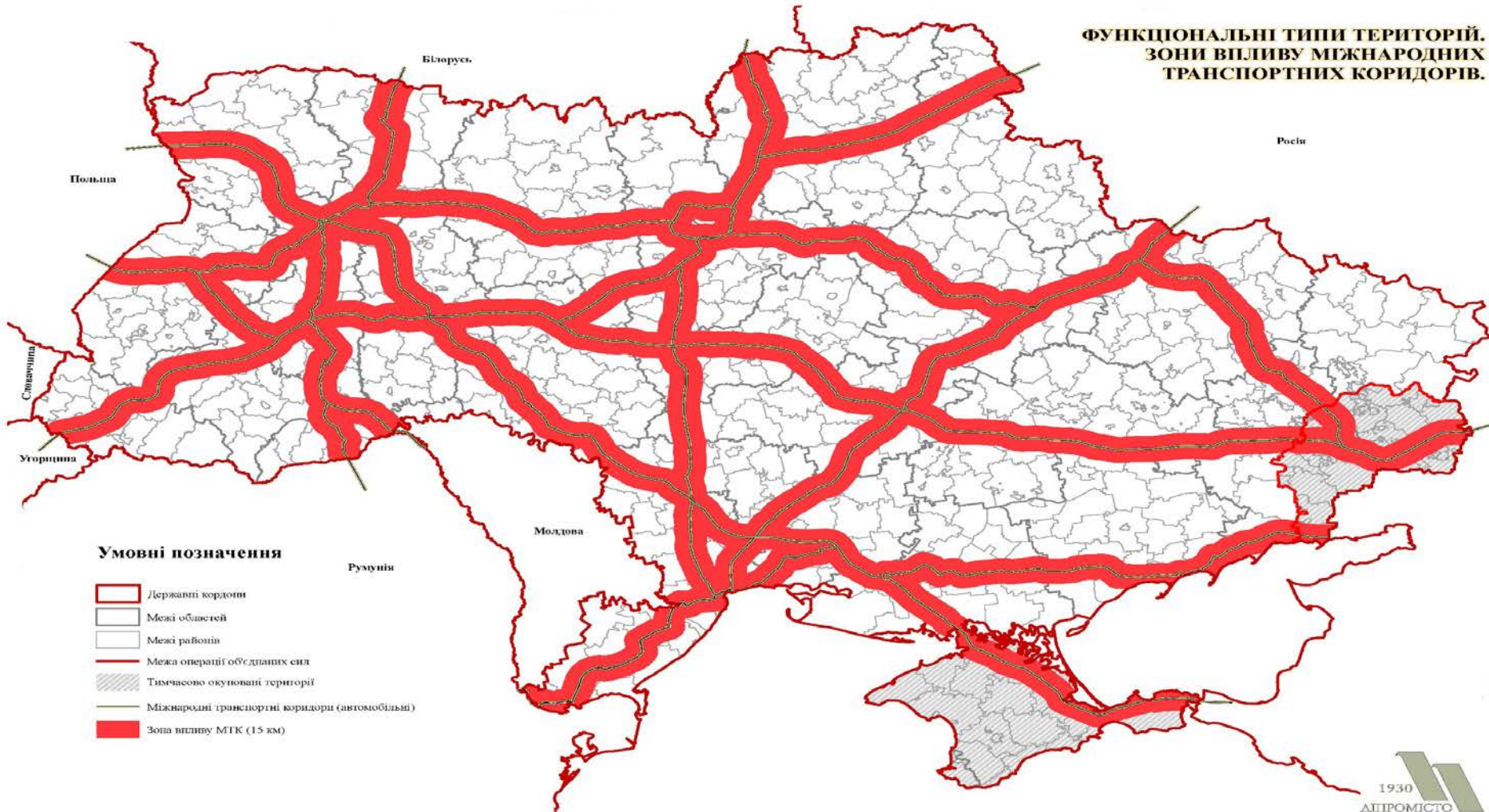
ДУМС
Зміни заради майбутнього

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

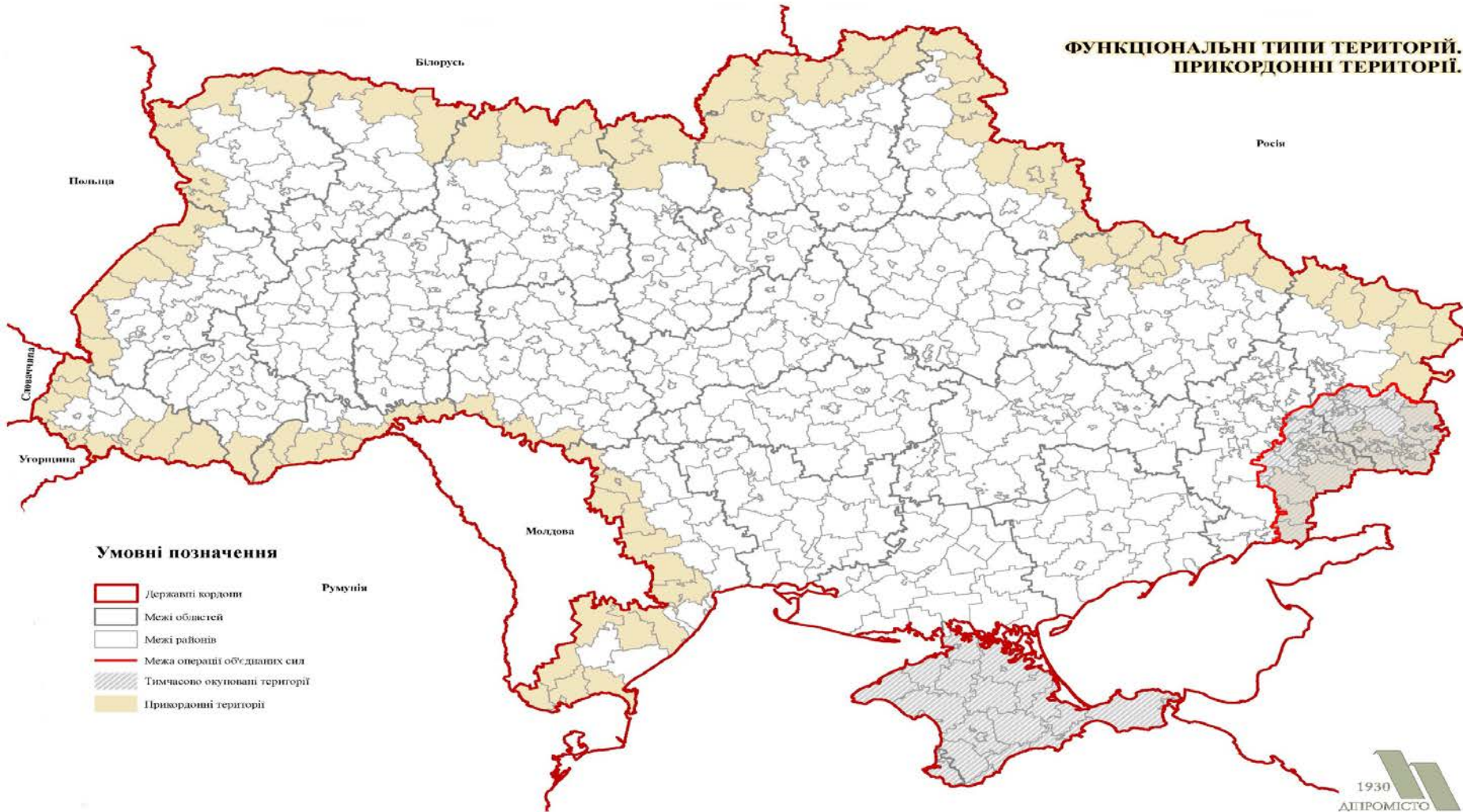

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

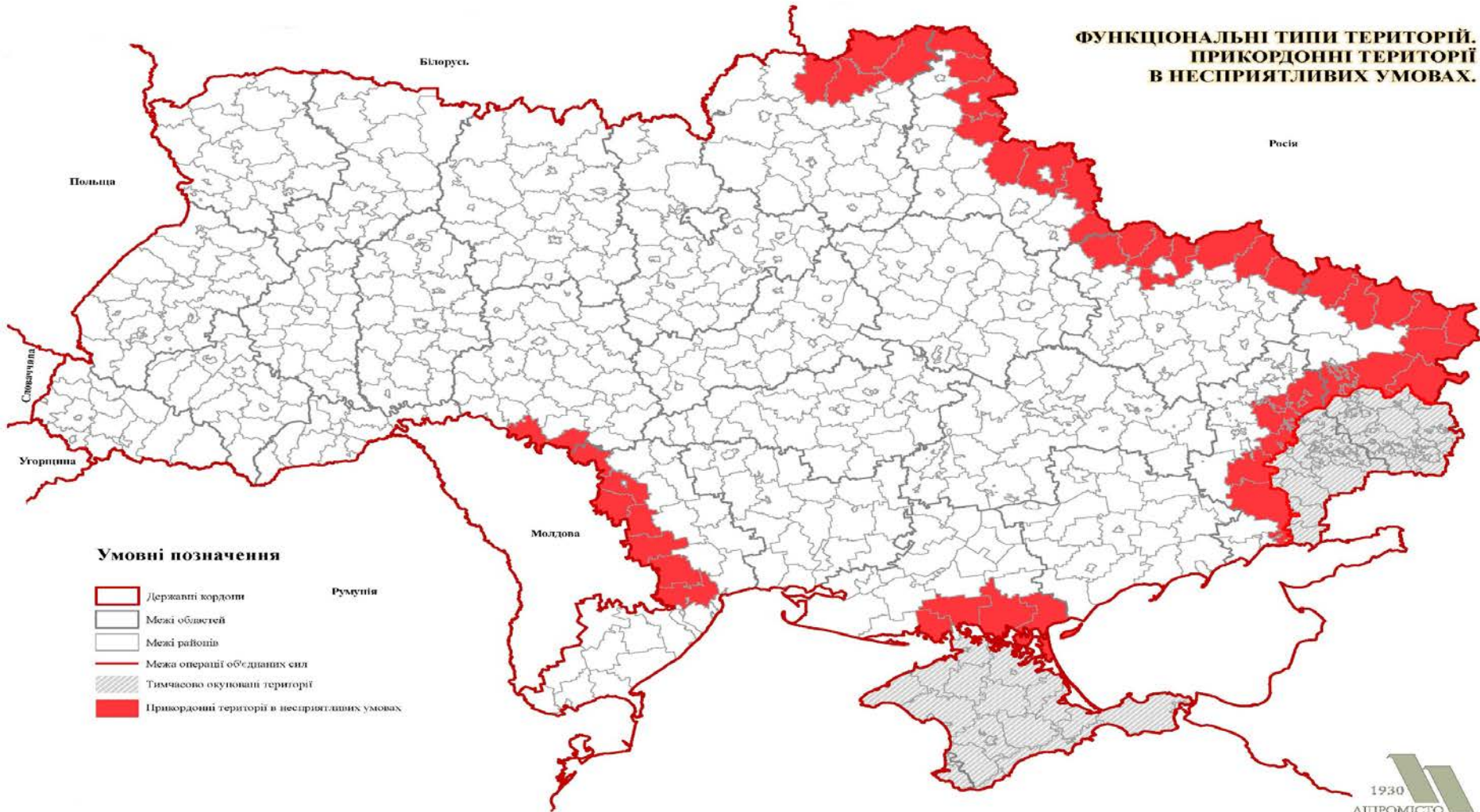

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТИПИ ТЕРИТОРІЙ.
ПРИКОРДОННІ ТЕРИТОРІЇ
В НЕСПРИЯТЛИВИХ УМОВАХ.**

Умовні позначення

- Державні кордони
- Межі областей
- Межі районів
- Межа операції об'єднаних сил
- Тимчасово окуповані території
- Прикордонні території в несприятливих умовах

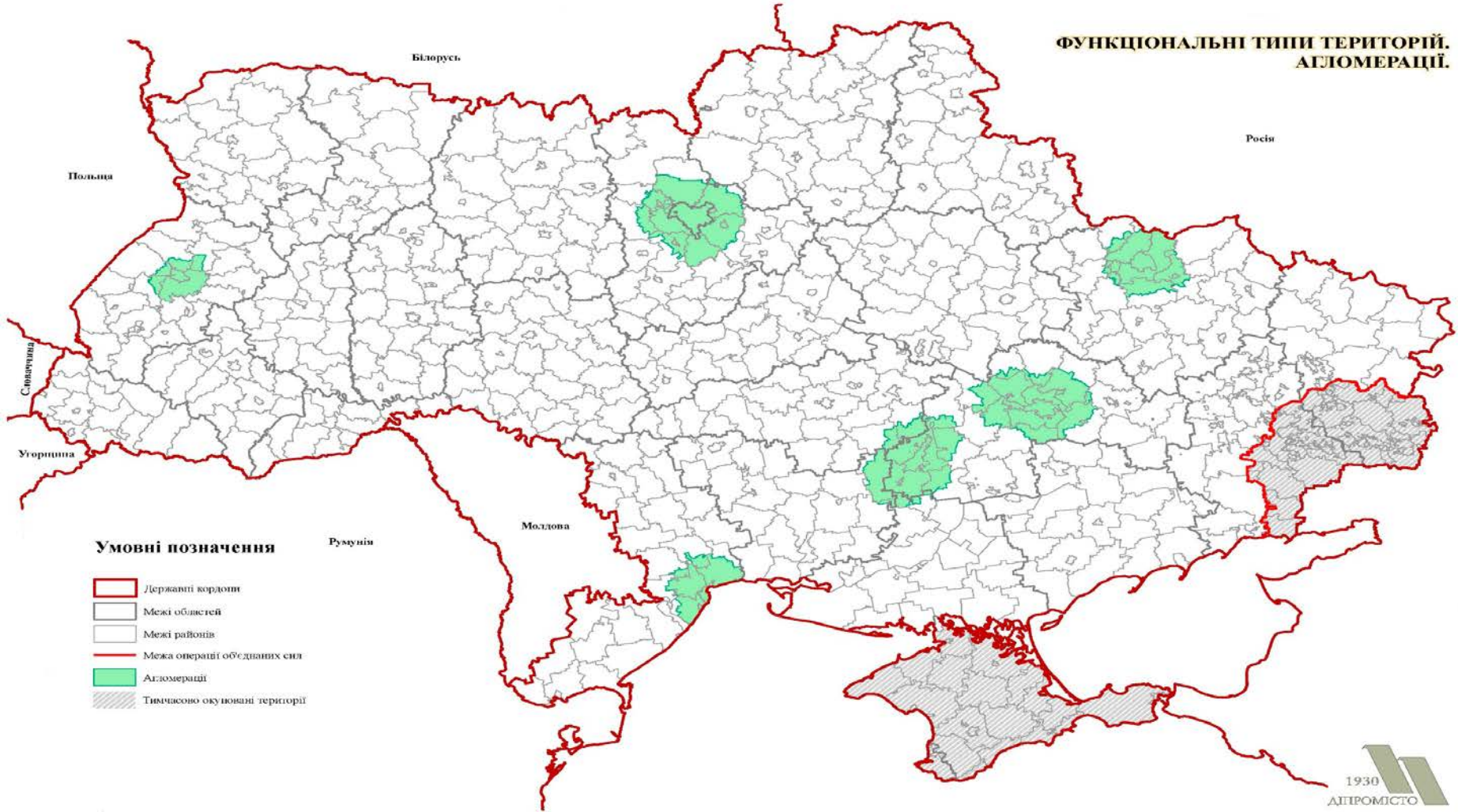

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТИПИ ТЕРИТОРІЙ.
АГЛОМЕРАЦІЇ.**

Умовні позначення

- Державні кордони
- Межі областей
- Межі районів
- Межа операції об'єднаних сил
- Агломерації
- Тимчасово окуповані території

1930
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МІСЬКА РАДА

1930
Змін заради майбутнього

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

6

**Проект Закону України «Про внесення змін до статті 241 Бюджетного кодексу України (щодо підвищення ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку)»
(реєстрац. № 2202 від 02.10.2019)**

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Норми законопроекту (реєстрац. № 2202 від 02.10.2019) передбачають:

1/3 коштів ДФРР – на реалізацію програм і проєктів регіонального розвитку, які забезпечують виконання завдань, визначених Державною стратегією регіонального розвитку

Затвердження та внесення змін до переліку програм та проєктів, що фінансуються за рахунок ДФРР, здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України

Співфінансування з місцевих бюджетів в обсязі не менше 10%

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Правилами визначення вартості будівництва (ДСТУ Б Д.1.1-1:2013) (затвердженими Мінрегіоном) передбачено:

Право органів місцевого самоврядування (і не тільки) закладати до кошторисної документації **2,5 %** витрат на утримання служби замовника .

Якщо замовник будівництва залучає спеціалістів технічного нагляду з покладанням на них окремих функцій замовника будівництва, що обумовлюється договором окремими рядками включаються кошти на утримання служби замовника (як правило, в розмірі **до 1,0%**) та на здійснення технічного нагляду (як правило, в розмірі **до 1,5%**). Додатково можуть включатися кошти на надання послуг інженера-консультанта (як правило, в розмірі **до 3%**) у разі його залучення. Розмір вищезазначених коштів приймається за відповідними розрахунками.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Державна допомога суб'єктам господарювання, яка визнана незаконною

Розпорядженням
визначає замовників

КМДА

100 %
коштів

Визначає на конкурсі
підрядника, здійснює
технагляд тощо

КП

Залишає собі до **2,5%**
«на утримання
служби замовника»

**Недопустима
державна
допомога**

Здійснює
будівельні роботи

Підрядна
організація

97,5 %
коштів

Не є державною
допомогою

Висновки:

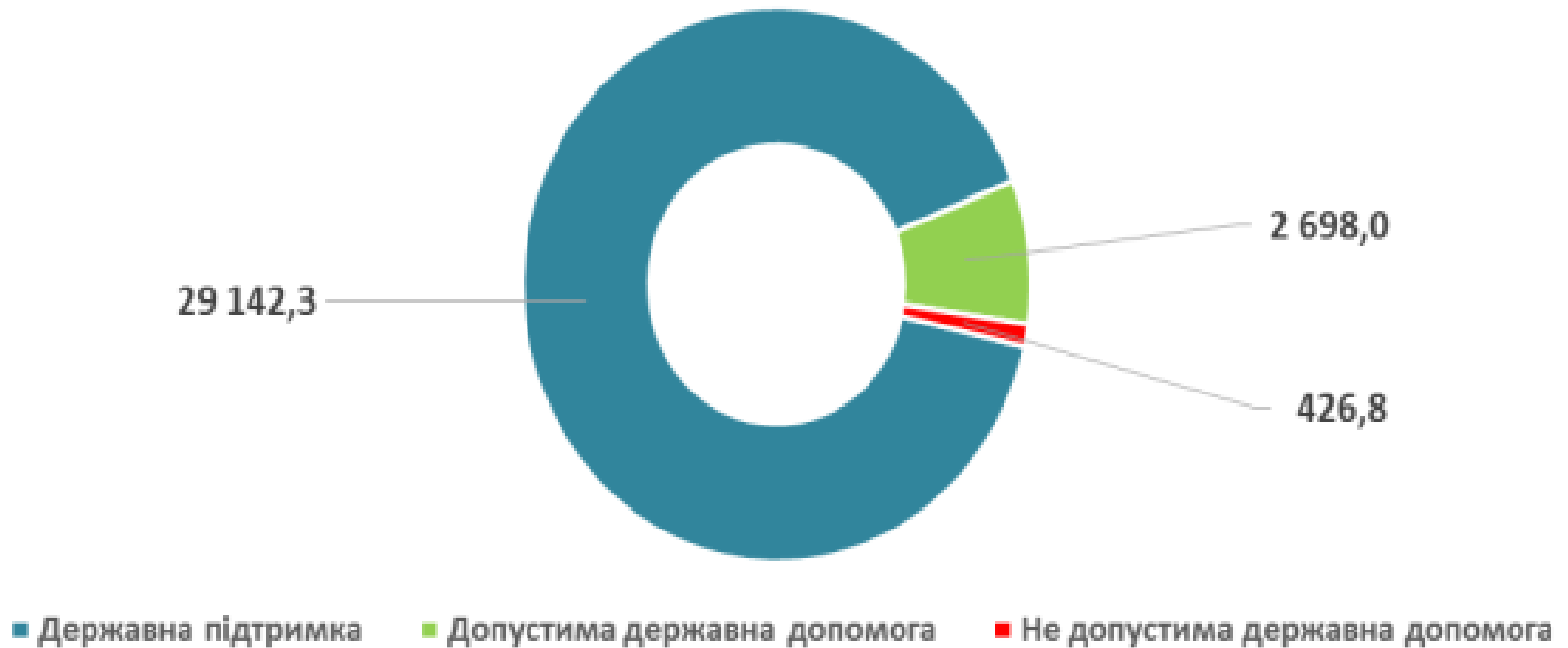
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Державна допомога суб'єктам господарювання

Результати розгляду АМКУ повідомлень у 2018 році, млн грн

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Державна допомога суб'єктам господарювання»

△ З усієї кількості повідомлень про державну допомогу, за якими АМКУ прийняв рішення у 2018 році, лише **10** повідомлень (**5,7%**) подано ЦОВВ (лише **6** органів).

△ Основну масу (**175** повідомлень) було подано ОМС.

△ Обсяг підтримки, повідомленої ОМС, склав близько **95,8%** від усього повідомленого - **30 млрд 980,4 млн грн.**

△ Обсяг державної підтримки, повідомленої ЦОВВ, склав лише **1 млрд 286,7 млн грн (4,2%)**.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Державна допомога суб'єктам господарювання»

Галузі лідери:

- ✓ Благоустрій
- ✓ Пасажирські перевезення, послуги громадського транспорту
- ✓ Водопостачання, водовідведення
- ✓ Культура та спорт
- ✓ Охорона здоров'я
- ✓ Поводження з твердими побутовими відходами

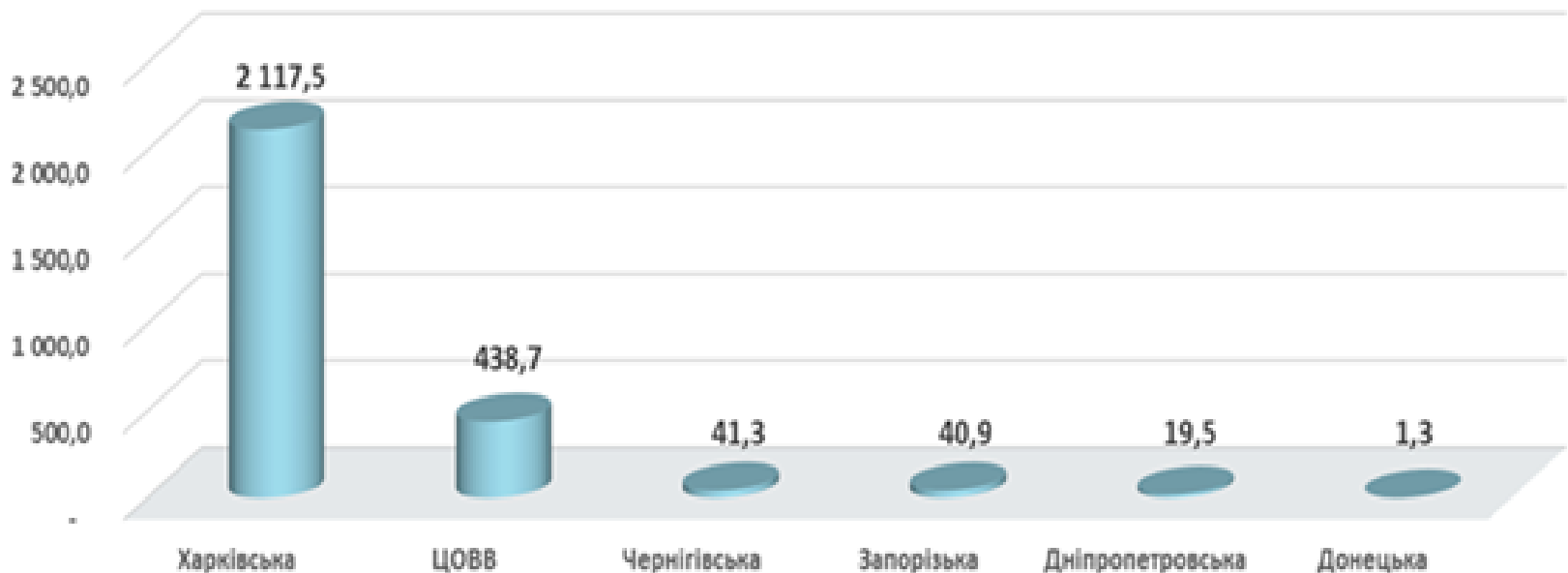
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Державна допомога суб'єктам господарювання»

Державна допомога,
допустима для конкуренції (за регіонами, млн грн)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Державна допомога суб'єктам господарювання»

Наступні кроки Антимонопольного комітету України

- △ Зменшення потоку повідомлень про «не допомогу»
- △ Перегляд практики щодо підтримки ДП та КП
- △ Старт власних розслідувань
- △ Боротьба з ігноруванням вимог Закону про ДД
- △ Збільшення глибини проникнення Закону про ДД

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»

Пропозиції АМУ до законопроекту:

- ✓ вилучити із форм державної допомоги встановлення пільг зі сплати місцевих податків та зборів;
- ✓ вилучити із форм державної допомоги надання місцевих гарантій;
- ✓ переглянути обов'язок органів місцевого самоврядування подавати Уповноваженому органу інформацію про незначну державну допомогу;
- ✓ не збільшувати терміни надсилання Уповноваженим органом надавачам державної допомоги відповідних рішень;
- ✓ уточнити умови використання процентної ставки за користування державною допомогою, щодо якої Уповноважений орган прийняв рішення про її недопустимість для органів місцевого самоврядування.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Питання для обговорення:

1. Надання державної допомоги суб'єктам господарювання як чинник гальмування виділення коштів з місцевих бюджетів на фінансування програм соціально-економічного розвитку?
2. Чи доцільно збільшувати граничні обсяги доходів, що дозволяє платникам єдиного податку першої-третьої груп перебувати на спрощеній системі оподаткування?
3. Удосконалення законодавчого підходу до фінансування комунальних доріг з Державного дорожнього фонду: чи погоджуєтеся Ви із запропонованими АМУ пропозиціями?
4. Пайова участь у розвиток інфраструктури населених пунктів: доцільно скасувати чи зберегти? Які аргументи на кожную із зазначених позицій?
5. Розвиток індустріальних парків в Україні: проблеми, шляхи вирішення. Чи доцільно надавати ОМС податкові пільги підприємствам, що будуть функціонувати на території індустріального парку?
6. Які Ваші пропозиції щодо ініціювання АМУ змін до діючих законів, нормативно-правових актів?
7. Чи є законопроекти (окрім розглянутих вище), що можуть негативно вплинути на стан розвитку територіальних громад?
8. Яку допомогу ви б хотіли отримати від АМУ, необхідну для забезпечення місцевого економічного розвитку?